

спробували показати як міцність кінцівок батьківських пар впливає на відгодівельні та м'ясні якості нащадків, а також якість їхнього м'яса.

Робота проводилася у дослідному господарстві Інституту свинарства УААН. На основі попередніх тестувань за методикою оцінки міцності кінцівок (Малишев Б.Т., 1988) тварин було розділено на дві групи: з міцними та слабкими кінцівками. За їх участю було сформовано 4 групи піддослідних поросят таким чином, що перша та четверта групи походили від гомогенно підібраних батьків відповідно з слабкими (1) та міцними (4) кінцівками (асортативне схрещування), друга та третя групи утворилися у результаті гетерогенного підбору (реципрокне схрещування). Всі тварини утримувалися в аналогічних умовах. При досягненні тваринами 100 кг маси їх було забито (таблиця).

На основі наведених даних можна зробити висновки, що молодняк, отриманий від поєднання конституційно міцних тварин, досяг найкращих відгодівельних якостей, хоча за якістю м'яса переваг не виявлено.

Інститут свинарства УААН

УДК 636.22/ 28.082

В.І. ЦУП, Б.Є. ТИХОНОВА, Т.С. ЯЩУК, О.М. ЖУКОРСЬКИЙ

ХАРАКТЕР ТА ОСОБЛИВОСТІ УСПАДКУВАННЯ ОСНОВНИХ СЕЛЕКЦІЙНИХ ОЗНАК КОРОВАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ ПОРОДИ

Дослідження проведені на 230 коровах старіших третього отелу та їх дочках. Кровність корів-матерів за голштинською породою знаходилась у межах 50—75%. Вони осіменялися сім'ям чистопородних голштинських бугаїв американської селекції, тобто кровність дочок на порядок вище. Проміри та ек-

© В.І. Цуп, Б.Є. Тихонова, Т.С. Ящук, О.М. Жукорський, 2001

Розведення і генетика тварин. 2001. Вип. 34

стер'єрно-конституційну оцінку корів проводили на 2—3 міс. лактації, молочну продуктивність обліковували за 305 днів лактації. Вивчення наявних відмінностей по морфологічних ознаках корів здійснювали через взяття 7 промірів тулуба, врахування індексів тілоскладу, визначення коефіцієнта виробничої типовості (КВТ) тварин за Б.П. Ничиком (1987).

Конституційний тип корів визначали окомірною, використовуючи традиційний метод визначення конституції, запропонований П.Н. Кулешовим і М.Ф. Івановим. До грубого типу конституції відносили в основному тварин близьких за типом тілобудови до симентальської породи, до ніжного — корів з чітко вираженими ознаками молочного типу, корів з проміжними формами тілобудови — до міцного типу конституції. Групуючи корів з урахуванням конституції порівнювали молочну продуктивність корів різних конституційних типів, вивчали взаємозв'язок цих показників з молочною продуктивністю, а також відповідність конституційного типу корів виробничому типу.

На основі проведеної оцінки встановлено, що в стаді питома вага корів з грубою конституцією становить 12,0, міцною — 58,0, ніжною — 30,0 відсотків. Коефіцієнт виробничої типовості (КВТ) становить 2,7, причому межі значень його досить широкі (від 3,2 до 2,0). Про значну неоднорідність поголів'я свідчать також порівняно високі показники коефіцієнтів варіації по промірах висоти в холці, довжини тулуба, ширини грудей.

При оцінці взаємозв'язку типу конституції з молочною продуктивністю тварин встановлено, що більш високі надої за 305 днів лактації властиві коровам міцної конституції. Корови з міцною конституцією переважали за надоєм корів ніжного типу на 154,2 кг, грубого — на 516,0 кг. Для корів ніжного типу властива менша жива вага на 38,6 кг, ніж у корів грубого типу і на 18,0 кг порівняно з коровами міцної конституції, але більша висота в холці та глибина грудей. Коровам грубої конституції характерні більш високі показники обсягу та ширини грудей, обсягу п'ястка, тобто різниця в тілобудові

тварин різних конституційних типів підтверджується показниками лінійних промірів.

Встановлено чітку узгодженість показників коефіцієнтів молочності та виробничої типовості тварин у розрізі конституційних типів. Корови ніжною та міцною конституції як за коефіцієнтом молочності, так і за коефіцієнтом виробничої типовості відносяться до молочного і молочно-м'ясного типу, водночас, як корови грубого типу конституції ближчі до м'ясо-молочного типу.

Аналіз успадкування тілобудови дочками свідчить про досить високу ступінь передачі грубого типу матерями. Так 35 відсотків дочок корів грубого типу конституції успадкували тип тілобудови матерів. Висока спадкова обумовленість та консервативність цього типу тілобудови підтверджується наявністю серед дочок корів з ніжним і міцним типом до 15 відсотків особин з грубою конституцією.

Показники успадкування надою і жиру, вираховані шляхом подвоєння коефіцієнта кореляції в парах мати-дочка, свідчать, що взаємозв'язок між надоєм дочок і матерів, які належать до грубого і ніжного типів конституції, відсутній. Виявлено позитивну кореляцію між надоєм у парах мати-дочка ($r = 0,18$) з міцною конституцією.

Тернопільський інститут АПВ